

Posouzení pedagogické a vědecké způsobilosti uchazeče o inaugurační řízení doc. RNDr. Františka Križana, Ph.D.

Jméno uchazeče: doc. RNDr. František Križan, Ph.D.

Obor jmenování: Geografie

Oponent: doc. RNDr. Jan Ženka, Ph.D.

Pracoviště oponenta: katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Přírodovědecká fakulta, Ostravská univerzita

K posouzení byl předložen životopis uchazeče, seznam pedagogické činnosti a odborných publikací, plné texty devíti vybraných odborných článků, seznam grantových projektů a dalších výkonů, charakteristika nejdůležitějších vědeckých výsledků a doklady o vlastní vědecké škole.

Hodnocení pedagogické činnosti

Uchazeč vykázal souvislou pedagogickou praxi na Prif UK od roku 2008. Garantuje široké spektrum předmětů na bakalářské a magisterské úrovni, mezi které patří metodologické kurzy zaměřené na sběr, zpracování a vizualizaci dat, předměty orientované na geografii Slovenska včetně exkurzí, specializované kurzy (např. Geomarketing) i obecnější, široce zaměřené předměty jako 'Globální problémy světa'. Podílil se významně na zajištění výuky v odborném i učitelském studiu. V doktorském studijním programu se podílil na metodologickém kurzu 'Metody výskumu v regionálnej geografii'. Tématický rozptyl zajišťovaných kurzů dokládá rozsáhlý přehled a kompetence uchazeče. Doc. Križan dále garantuje tři studijní programy a podílil se též na zajišťování habilitačních a inauguračních řízení v oboru Geografia. Pozitivem je též (spolu)autorství celkem patnácti předložených učebnic, skript a materiálů týkající se obecné geografie, geografie maloobchodu nebo kartografických výstupů (atlasů) pro různé stupně vzdělávání.

Doc. Križan se též intenzivně zapojuje do vedení kvalifikačních prací: v přehledu pedagogické činnosti vykázal mj. 29 odvedených bakalářských prací, 36 magisterských a tři rigorózní práce. Zásadní význam má úspěšné odvedení tří disertačních prací: Peter Barlík (2017), Kristína Bilková (2017) a Petra Hencelová (2022).

Hodnocení vědecké činnosti

Doc. František Križan se intenzivně věnuje výzkumu v oblasti geografie maloobchodu a spotřeby, ve které publikuje odborné články v domácích i prestižních mezinárodních časopisech. Uchazeč vykázal pět odborných monografií, tři kapitoly v odborných monografiích, dvě vysokoškolské učebnice, sedm odborných článků v zahraničních impaktovaných čtyři články v domácích impaktovaných časopisech a řadu dalších výstupů. Na Web of Science má uchazeč celkově 45 záznamů, 166 citací (bez autocitací) a H-index 8.

Významným počinem pro domácí i mezinárodní výzkum v oblasti geografie maloobchodu byla geografická analýza atraktivity střeoevropských nákupních center, kde kromě empirického přínosu s vysokým aplikačním potenciálem byly představeny inovativní metody kvantifikace tohoto fenoménu. Důležitým směrem výzkumu zejména pro domácí základní výzkum i výuku

geografie spotřeby na vysokých školách byly transformační procesy v maloobchodě na Slovensku. Dalším důležitým výzkumným tématem byla identifikace potravinových pouští v městských i venkovských regionech. Mezi výstupy patří článek ve velmi prestižním časopise Applied Geography, který byl citován v řadě kvalitních mezinárodních časopisů (Cities, Geografiska Annaler, Journal of Transport Geography aj.) Velmi přínosné jsou též analýzy a studie týkající se geografie spotřeby a nákupního chování spotřebitelů, které našly průmět do výuky na Prif UK v předmětu 'Geografia maloobchodu a spotřeby'. Uchazeč zpracoval řadu relevantních témat, mezi která patří např. rozdíly v nákupním chování v závislosti sociodemografickém statusu spotřebitelů a trendy v rozvoji spotřeby vázané na konzumní společnost i udržitelné spotřeby. Zajímavé a vysoce relevantní byly též výsledky analýz nákupního chování slovenské populace v době pandemie Covidu-19 nebo opětovné posílení fenoménu potravinového nacionalismu na Slovensku. Ocenit je též nutné analýzy lokalizačních dat z mobilních telefonů a jejich využití v aplikovaném výzkumu i výuce na vysokých školách.

Hodnocení vlastní vědecké školy

Doc. František Križan významně ovlivnil směr výzkumu ve slovenské geografii maloobchodu a spotřeby. Mezi jeho následovníky patří trojice absolventů doktorského studia geografie. Peter Barlík rozvinul a inovoval metody hodnocení mobilních dat v analýze geomarketingu nebo městských rytmů. Kristína Bilková vyvinula vlastní metodu identifikace potravinových pouští v kontextu studia lokální kvality života. Petra Hencelová zpracovala ve slovenském prostředí pilotní studii alternativních potravinových sítí se zaměřením na komunitní zahrady a farmářské trhy, které společně s uchazečem publikovala v kvalitním mezinárodním časopise Norsk Geografisk Tidsskrift.

Souhrnně lze doc. RNDr. Františka Križana označit za kvalitního výzkumníka s významným mezinárodním přesahem. Kromě velmi bohaté publikační činnosti ve slovenských a střeoevropských časopisech je schopen publikovat v prestižních mezinárodních periodikách, přičemž jeho texty jsou citovány renomovanými odborníky ve špičkových geografických i jiných sociálně-vědních časopisech. Odvedení tří úspěšných doktorandů, bohatá pedagogická praxe, velký počet úspěšně odvedených magisterských prací, publikace učebnic a studijních textů i garantování studijního programu naznačují vysokou kvalitu a široký rozsah kompetencí uchazeče.

Doporučuji po úspěšném průběhu inauguračního řízení udělit doc. Františkovi Križanovi titul profesor.

V Ostravě 11. prosince 2023

doc. RNDr. Jan Ženka, Ph.D.
katedra sociální geografie
a regionálního rozvoje
Přírodovědecká fakulta
Ostravská univerzita

